

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.В. Величко

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

(для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки
6.030601 –«Менеджмент»)

ХАРКІВ – ХНАМГ-2009

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» (для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напрямку підготовки 6.030601 –«Менеджмент») / Укл. В.В. Величко – Харків, ХНАМГ, 2009 – 15 с.

Укладач: В.В. Величко

Рецензент: доц., канд.екон.наук. Н.М.Матвеева

Рекомендовано кафедрою Міської та регіональної економіки , протокол № 1 від 28 серпня 2009 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	8
2.2. Зміст дисципліни	8
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	13
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення	14

ВСТУП

Дисципліна «Економіка підприємства» за освітньо-професійною програмою має статус нормативної.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі ГСВО МОН України «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальностями напрямів 6.030601 – «Менеджмент».

Програма ухвалена кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 1 від 28.09.2008 р) та Вченою радою факультету менеджменту (протокол № 1 від 29.09.2008 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1 Мета вивчення: надати майбутнім бакалаврам з менеджменту усіх фахових напрямків ґрунтовні знання з основних розділів прикладної економіки та зокрема з планування, організації й забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства як первинної ланки суспільного виробництва, а також необхідні практичні навички щодо управління економікою на сучасному етапі її розвитку.

1.1.2 Предмет дисципліни: вивчення конкретних форм прояву економічних законів і закономірностей в економічній діяльності підприємства. Предмет пізнання за змістом складають: теорія і практика процесу ціноутворення, механізм формування цін на послуги підприємств міського господарства.

1.1.3 Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Економічна теорія	1. Економіка праці,
2. Макроекономіка	2. Управління персоналом
3. Мікроекономіка	3. Статистика
4. історія економічних вчень	4. Менеджмент
5. Регіональна економіка	5. Планування
	6. Інвестиції
	7. Фінанси підприємств
	8. Фінансовий ринок
	9. Страхування

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. Економіка підприємства (6/216)

Змістовний модуль (ЗМ) 1. Економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин

1. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин
2. Цільові характеристики діяльності підприємства на ринку
3. Планування діяльності підприємства

ЗМ 2. Планування обсягів діяльності підприємств

1. Виробнича потужність підприємства
2. Планування виробничої діяльності підприємства

ЗМ 3. Ресурсне забезпечення підприємства

1. Ресурсний потенціал підприємства
2. Матеріально-технічне забезпечення підприємства

3. Основні фонди підприємства
4. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників
5. Науково-технічний прогрес та інтенсифікація виробництва

ЗМ 4. Основні результативні показники господарської діяльності підприємства

1. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції
2. Фінансові результати діяльності підприємства
3. Ефективність та конкурентоспроможність підприємства

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соці- ально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, органі- заційна, управлінська, виконавська, технічна)
Репродуктивний рівень Проникати в сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використо- вувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності	Виробнича	Організаційна
Алгоритмічний рівень Захищати інтереси підприємства, поєд- нувати суспільні, колективні та індиві- дуальні інтереси	Виробнича	Організаційна
Евристичний рівень Ураховувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробіт- ників, споживачів, місцеві спільноти	Соціально- виробнича	

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Економіка підприємства - Підручник. / Ред. С.Ф.Покропивного. К.: КНЕУ, 2006. –528с.
2. Економіка підприємства: навч. посібник для сам. вивч. дисц. / Г.О.Швиданенко та ін. К.: КНЕУ, 2000. –248с.
3. Экономика предприятия / Под ред. В.Я. Горфинкеля и др. – М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1998. - 742с
4. Экономика предприятия / Под ред О.Волкова. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 416с.
5. Грузинов В. Экономика предприятий. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 208с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Анотація

Економіка підприємства

Мета вивчення: надати майбутнім бакалаврам з менеджменту усіх фахових напрямків ґрунтовні знання з основних розділів прикладної економіки та зокрема з планування, організації й забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства як первинної ланки суспільного виробництва, а також необхідні практичні навички щодо управління економікою на сучасному етапі її розвитку

Предмет дисципліни: вивчення конкретних форм прояву економічних законів і закономірностей в економічній діяльності підприємства. Предмет пізнання за змістом складають: теорія і практика процесу ціноутворення, механізм формування цін на послуги підприємств міського господарства.

Змістовні модулі: підприємство в сучасній системі господарювання, ресурсне забезпечення діяльності підприємства, технічна база і організація виробництва, організація виробництва, результати та ефективність виробництва, антикризова система господарювання

Аннотация

Экономика предприятия

Цель изучения: дать будущим бакалаврам по менеджменту всех направлений базовые знания по основным разделам прикладной экономики, в частности по планированию, организации и обеспечению эффективности хозяйствования на уровне предприятия как первичного звена общества, а также необходимые навыки по управлению экономикой на современном этапе развития.

Предмет дисциплины: изучение конкретных форм экономических законов и закономерностей в экономической деятельности предприятия. Предмет познания по содержанию составляют: теория и практика процесса ценообразования, механизм формирования цен на услуги предприятий городского хозяйства.

Модули содержания: предприятие в современной системе хозяйствования, ресурсное обеспечение деятельности предприятия, техническая база и организация производства, планирование производства, результаты и эффективность производства, антикризисная система хозяйствования.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
Денна форма навчання	6,0/216	5	72	36	36	-	144	-	+	-	5	-
Заочна форма навчання	6,0/216	5	12	8	4		204	-		-	5	-

2.2. Зміст дисципліни

Модуль. Економіка підприємства (6/216)

ЗМ 1. Економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин (0,5 кредита/18 годин)

Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин
Цільові характеристики діяльності підприємства на ринку
Планування діяльності підприємства

ЗМ 2. Планування діяльності підприємств (0,5 кредита/18 годин)

Виробнича потужність підприємства
Планування виробничої діяльності підприємства

ЗМ 3. Ресурсне забезпечення підприємства (2,0 кредита/72 години)

Ресурсний потенціал підприємства
Матеріально-технічне забезпечення підприємства
Основні фонди підприємства
Трудові ресурси та стимулювання праці робітників

Науково-технічний прогрес та інтенсифікація виробництва

ЗМ 4. Основні результативні показники господарської діяльності підприємства (1,0 кредит/36 годин)

Поточні витрати підприємства та собівартість продукції
Фінансові результати діяльності підприємства
Ефективність та конкурентоспроможність підприємства

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин		Форми навчальної роботи							
			Лекції		Практичні заняття		Лабораторні заняття		Самостійна робота студентів	
			Ден на форма навчання	Заочна форма навчання	Ден на форма навчання	Заочна форма навчання	Ден на форма навчання	Заочна форма навчання	Ден на форма навчання	Заочна форма навчання
ЗМ 1. Економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин	1/36	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1,5	6	1	-	-	24	33,5
		МГКТС	6	1,5	4	1	-	-	26	33,5
		МГКТС	2	0,5	1	0,5	-	-	6	13,5
ЗМ 2. Планування діяльності підприємств	1/36	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1	6	0,5	-	-	24	34,5
		МГКТС	4	1	4	0,5	-	-	28	34,5
		МГКТС	2		2	-	-	-	14	17,5
ЗМ 3. Ресурсне забезпечення підприємства	2,5/90	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	18	3,5	18	1,5	-	-	54	85
		МГКТС	14	3,5	16	-	-	-	60	85
		МГКТС	2	0,5	-	-	-	-	11	5
ЗМ 4. Основні результативні показники господарської діяльності підприємства	1,5/54	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	2	6	1	-	-	42	51
		МГКТС	6	2	6	1	-	-	42	51
		МГКТС	2	0,5	2	-	-	-	14	13
		МГКТС	30	8	30	4	-	-	156	204

2.2.2. Лекційний курс

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин		Лекції	
			Денна форма навчання	Заочна форма навчання
ЗМ 1. Економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин	1/36	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1,5
		МГКТС	6	1,5
Тема 1. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Цільові характеристики діяльності підприємства на ринку		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 3. Планування діяльності підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
ЗМ 2. Планування діяльності підприємств	1/36	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1
		МГКТС	4	1
Тема 1. Виробнича потужність підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Планування виробничої діяльності підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	0,5
		МГКТС	2	
ЗМ 3. Ресурсне забезпечення підприємства	2,5/90	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	18	3,5
		МГКТС	14	3,5
Тема 1. Ресурсний потенціал		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Матеріально-технічне забезпечення підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	1,0
		МГКТС	4	1,0
Тема 3. Основні фонди підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	1,0
		МГКТС	4	1,0
Тема 4. Трудові ресурси і стимулювання праці		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 5. Науково-технічний прогрес та інтенсифікація виробництва		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
ЗМ 4. Основні результативні показники господарської діяльності підприємства	1,5/54	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	2
		МГКТС	6	2
Тема 1. Поточні витрати підприємства і собівартість продукції		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Фінансові результати діяльності підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	1,0
		МГКТС	2	1,0
Тема 3. Ефективність та конкурентоспроможність підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Разом	6,0/216	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	36	8
		МГКТС	30	8

2.2.3. Практичні заняття

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин		Практичні заняття	
			Денна форма навчання	Заочна форма навчання
ЗМ І. Економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин	1/36	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1
		МГКТС	4	1
Тема 1. Підприємство як суб'єкт та об'єкт ринкових відносин		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Цільові характеристики діяльності підприємства на ринку		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	-
		МГКТС	1	-
Тема 3. Планування діяльності підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	1	0,5
ЗМ 2. Планування діяльності підприємств	1/36	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	0,5
		МГКТС	4	0,5
Тема 1. Виробнича потужність підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Планування виробничої діяльності підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	-
		МГКТС	2	-
ЗМ 3. Ресурсне забезпечення підприємства	2,5/90	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	18	1,5
		МГКТС	16	-
Тема 1. Ресурсний потенціал		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	-
		МГКТС	2	-
Тема 2. Матеріально-технічне забезпечення підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	0,5
		МГКТС	4	0,5
Тема 3. Основні фонди підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	8	0,5
		МГКТС	8	0,5
Тема 4. Трудові ресурси і стимулювання праці		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	4	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 5. Науково-технічний прогрес та інтенсифікація виробництва		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	-	-
		МГКТС	-	-
ЗМ 4. Основні результативні показники господарської діяльності підприємства	1,5/54	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1
		МГКТС	6	1
Тема 1. Поточні витрати підприємства і собівартість продукції		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 2. Фінансові результати діяльності підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	0,5
Тема 3. Ефективність та конкурентоспроможність підприємства		МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	2	0,5
		МГКТС	2	-
Разом	6/216	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	6	1
		МГКТС	6	1

2.2.4. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів та курсової роботи.

Розподіл часу самостійної роботи

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Кількість годин			
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	МГКТС	МОМГ, МОМС, МОТЕК, ЛОГ	МГКТС
ЗМ 1. Економічні основи функціонування підприємства в системі ринкових відносин	24	26	33,5	33,5
Тема 1.Огляд основної і додаткової літератури	12	14	19,5	19,5
Тема 2.Ведення термінологічного словника	6	6	6	6
Тема 3.Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	6	6	8	8
ЗМ 2. Планування діяльності підприємств	24	28	34,5	34,5
Тема 1.Огляд основної і додаткової літератури	12	16	20,5	20,5
Тема 2.Ведення термінологічного словника	6	6	6	6
Тема 3.Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	6	6	8	8
ЗМ 3. Ресурсне забезпечення підприємства	54	60	85,0	85,0
Тема 1.Огляд основної і додаткової літератури	42	48	71,0	71,0
Тема 2.Ведення термінологічного словника	6	6	6	6
Тема 3.Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	6	6	8	8
ЗМ 4. Основні результативні показники господарської діяльності підприємства	42	42	51,0	51,0
Тема 1.Огляд основної і додаткової літератури	30	30	37,0	37,0
Тема 2.Ведення термінологічного словника	6	6	6	6
Тема 3.Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	6	6	8	8
РАЗОМ	144	156	204	204

2.3 Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1. Тестовий контроль	15
ЗМ 1.2. Тестовий контроль	15
ЗМ 1.3. Тестовий контроль	15
ЗМ 1.4. Тестовий контроль	15
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ	
Письмове ітогове тестування	40
Усього за модулем 1	100%

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
Більше 90-100 включно	Відмінно	A
Більше 80-90 включно	Добре	B
Більше 70-80 включно		C
Більше 60-70 включно	Задовільно	D
Більше 50-60 включно		E
Більше 25-50 включно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
Від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічний опис	Теми, де застосовуються
1. Рекомендована основна література	
Економіка підприємства - Підручник. / Ред. С.Ф.Покропивного.- К.: КНЕУ, 2006. –528с.	1-13
Економіка підприємства: навч. посібник для сам. вивч. дисц. / Г.О.Швиданенко та ін.- К.: КНЕУ, 2000. –248с.	1-13
Хозяйственный кодекс Украины. – Харків: ООО «Одиссей», 2004. – 232 с.	1,2
Экономика предприятия / Под ред. В.Я. Горфинкеля и др. – М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1998. - 742с	1-13
Экономика предприятия / Под ред О.Волкова. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 416с.	1-5,7-13
Грузинов В. Экономика предприятий. – М.: Финансы и статистика,1998. –208с.	1-5,7-10
Гражданский кодекс Украины. – Харків: ООО «Одиссей», 2004. – 400 с.	1,2,3
Закон України "Про власність" / Відомості Верховної Ради України.- 1991.- №20.	1
Закон України "Про оплату праці" від 24березня 1995р./ Урядовий кур'єр. –1995. –18травня.	7,8
Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 28грудня 1997р./ Урядовий кур'єр. –1997. – 6 червня	10
2. Додаткові джерела	
Економіка підприємства: Підручник. / М.Г.Грещак, В.М. Колот, А.П. Наливайко. К.: КНЕУ, 2001. – 526с.	1-3,7
Ворст Й., РевентлоуП. Экономика фирмы. – М.: Высш.шк., 1996. – 272с.	1-3
Зайцев Н. Экономика промышленного предприятия. – М.: ИНФРА_М, 19996. – 160с.	1,4,5,7
Как добиться успеха: Практ. Советы деловым людям/под ред.В.Е.Хруцкого, 1992	8,10
Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу. - К,,: КНЕУ,1998.- 224с.	7
www.rada.gov.ua	1-3,7,9
www.zakon.com.ua	1-3,7,9

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» (для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030601 –«Менеджмент»)

Укладач: Вікторія Валеріївна Величко

План 2009, поз. 446Р

Підп. до друку 16.11.2009	Формат 60 * 84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Облік.- вид. арк. 0,8	Умовн.-друк.арк. 2,1
Зам. № 5829	Тираж 10 прим.	

61002, м. Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ,
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12